

Samodzielny Publiczny
Wojewódzki Szpital Specjalistyczny
w Chełmie

MINISTERSTWO KLIMATU I ŚRODOWISKA KANCELARIA OGÓLNA	
WPLYNEŁO W DNIU	2021 -01- 18
L. dz.	

PO.0615.2.2021.K

Chełm, 7 stycznia 2021 r.

RPW/2850/2021 P

Data: 2021-01-18

MKIS

*Szanowny Panie Ministrze,
Szanowny Panie Prezesie,*

W związku z koniecznością unieważnienia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na podstawie art. 93 ust. 1 pkt 4 ustawy Pzp, z powodu drastycznego przekroczenia kwoty przeznaczonej w budżecie na sfinansowanie zamówienia, Samodzielny Publiczny Wojewódzki Szpital Specjalistyczny w Chełmie pragnie zwrócić uwagę na kolidujące ze sobą obowiązujące przepisy w zakresie udzielania zamówień publicznych na usługę odbioru, transportu i unieszkodliwiania odpadów medycznych.

Poniżej obraz unieważnionego postępowania:

Nr oferty	Nazwa (firma) i adres wykonawcy	Cena oferty	Odległość od miejsca wytworzenia
1	ECO-ABC Spółka z o.o. Przemysłowa 7 97-400 Bełchatów	905 502.24 zł	Kraków 322 km Sandomierz 169 km
2	konsorcjum firm: Remondis Medison Sp. z o.o. oraz Remondis Medison Rzeszów Sp. z o.o. ul. Puszkina 41 42-530 Dąbrowa Górnicza	1 003 806.00 zł	Rzeszów 212 km
3	konsorcjum firm: UTYLIMED sp. z o.o. ul. Turystyczna 9 20-207 Lublin, oraz RAF-Ekologia Sp. z o.o. ul. Trzecieckiego 14 38-460 Jedlicze	830 736.00 zł	Jedlicze 280 km

Z wyżej przedstawionych danych wynika, że w świetle przepisów Pzp winna być wybrana oferta nr 3, natomiast zgodnie z ustawą o odpadach oferta nr 1. Ponieważ odpady muszą być unieszkodliwiane w instalacji najbliższej, oferta najkorzystniejsza **cenowo** w myśl przepisów Pzp paradoksalnie musi zostać odrzucona z powodu posiadania instalacji do unieszkodliwiania dalszej o 100 km od oferty nr 1, zaś Szpital z pobudek czysto finansowych nie jest w stanie zwiększyć budżetu do wysokości kolejnej oferty. W orzecznictwie Krajowej Izby Odwoławczej, sądów powszechnych oraz komisji orzekających w sprawach o naruszenie dyscypliny finansów publicznych powszechnie stawiany jest wymóg aby udzielanie zamówień publicznych oraz wydatkowanie środków publicznych dokonywane było według zasady art. 44 ust. 3 pkt 1 ustawy o finansach publicznych. Ponadto, powszechnie wskazywana jest jako cel stosowania ustawy Pzp, konieczność racjonalnego wydatkowania środków publicznych oraz równego traktowania wykonawców z zachowaniem uczciwej konkurencji, czego niestety nie można osiągnąć ze względu na sprzeczność dwóch ustaw. W taki oto sposób oferent przystępujący do postępowania, zakładający z góry wygraną w przetargu, może w sposób celowy podnosić cenę, ostatecznie go wygrywając obowiązującą „zasadą bliskości”.

Z jednej bowiem strony obowiązują przepisy ustawy z dnia 14 grudnia 2012r. o odpadach (Dz.U. 2020, poz. 797 z późn. zm.) zwanej dalej: „ustawą o odpadach” zobowiązujące do stosowania tzw. zasady bliskości, z drugiej zaś strony publiczny podmiot leczniczy zobowiązany jest do stosowania ustawy z dnia 29 stycznia 2004r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. 2019, poz. 1843 z późn. zm.) jak również i zachowania dyscypliny finansów publicznych uregulowanej ustawowo w szczególności w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (Dz.U. 2019, poz. 869 z późn. zm.), jak i w ustawie z dnia 17 grudnia 2004r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz.U. 2019, poz. 1440 z późn. zm.).

Postanowienia art. 20 ustawy o odpadach określające tzw. zasadę bliskości w gospodarowaniu odpadami, w kontekście wymogów określonych przepisami Prawa zamówień publicznych prowadzą do poważnych trudności w jednoczesnym stosowaniu tychże ustaw. Zgodnie z art. 20 ust. 3 pkt 2) ustawy o odpadach zakazuje się unieszkodliwiania zakaźnych odpadów medycznych poza obszarem województwa na którym zostały wytworzone. Przy czym, zgodnie z art. 20 ust. 5 w/w ustawy dopuszcza się unieszkodliwienie zakaźnych odpadów medycznych i zakaźnych odpadów weterynaryjnych na obszarze województwa innego niż to, na którym zostały wytworzone, w najbliższej położonej instalacji, w przypadku braku instalacji do unieszkodliwiania tych odpadów na obszarze danego województwa lub gdy istniejące instalacje nie mają wolnych mocy przerobowych.

Problemy w jednoczesnym stosowaniu reżimu w zakresie bliskości wynikającego z ustawy o odpadach oraz obowiązku dbałości o środki publiczne wynikającej m.in. z prawa zamówień publicznych, skutkują często koniecznością wyboru droższego, lecz „bliższego” wykonawcy. Związane są one z tym, że najbliższe miejsca powstania odpadów może znajdować się tylko jedna instalacja do unieszkodliwiania odpadów. Konieczność zachowania wymogów określonych w art. 20 ustawy o odpadach, uniemożliwia bowiem realizację założeń Prawa zamówień publicznych, dotyczących zachowania konkurencji pomiędzy wykonawcami ubiegającymi się o zamówienie i wyboru oferty najkorzystniejszej pod względem obranych przez Zamawiającego kryteriów, w tym kryterium ceny.

Ponadto, należy zauważyć, iż podmioty lecznicze będące samodzielnymi publicznymi zakładami opieki zdrowotnej należą zgodnie z art. 9 pkt 10) ustawy o finansach

publicznych do jednostek sektora finansów publicznych, a te zobowiązane są zgodnie z art. 44 ust. 3 w/w ustawy do dokonywania wydatków publicznych w sposób celowy i oszczędny.

Podnieść należy, że nie jest możliwe oszczędne i celowe gospodarowanie środkami przeznaczonymi na usługi w zakresie unieszkodliwiania odpadów medycznych. Oferenci biorący udział w zamówieniu publicznym, muszą bowiem spełniać wymogi wynikające z ustawy o odpadach w zakresie zasady bliskości. Wszystkie pozostałe oferty, które tych wymogów nie spełniają – a z natury rzeczy zwykle najbliższa instalacja jest tylko jedna – winny zostać przez Zamawiającego odrzucone. Takie stanowisko w jednolitej linii orzeczniczej prezentuje Krajowa Izba Odwoławcza (tak KIO w: wyroku z dnia 9 lutego 2015r. KIO 173/15; wyroku z dnia 19 grudnia 2014r. KIO 2633/14, 13 stycznia 2020r. KIO 2641/19). Taka interpretacja KIO prowadzi do zaburzenia zasad panujących w Prawie zamówień publicznych. Obowiązek odrzucenia wszystkich pozostałych ofert w każdym postępowaniu w zakresie usług na unieszkodliwianie odpadów skutkuje pozostawieniem jako podlegającą wyborowi tylko jednej oferty zgodnej z zasadą bliskości, nie dając możliwości negocjowania oferowanej ceny. Rozwiązanie podyktowane treścią ustawy o odpadach przeczy zasadzie konkurencyjności gwarantującej wybór oferty korzystnej cenowo. Wskazuje to na zasadność wprowadzenia w tym zakresie możliwości zastosowania trybu zamówienia z wolnej ręki. Tryb ten umożliwiłby Zamawiającemu przeprowadzenie negocjacji w zakresie ceny z oferentem, który jako – zwykle – jedyny spełnia zasadę bliskości.

W obecnym stanie prawnym, nie jest zatem istotne jaką cenę oferuje oferent, lecz jak daleko od miejsca wytworzenia odpadów (najczęściej siedziby Zamawiającego) znajduje się instalacja. Takie ustalenie priorytetów w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego niweczy często całkowicie realizację zasad wynikających z Prawa zamówień publicznych. Takie uregulowanie zmusza bowiem zamawiającego do zawarcia umowy - nie z najtańszym wykonawcą, a – z wykonawcą posiadającym instalację najbliżej miejsca wytworzenia odpadów.

Z punktu widzenia podmiotu leczniczego jest to sprzeczne z zasadą ochrony finansów publicznych i obowiązkiem kierownika podmiotu leczniczego w zakresie dbałości o oszczędne i celowe gospodarowanie środkami publicznymi przeznaczonymi na ten cel.

W praktyce, niejednokrotnie dochodzi do sztucznego zawyżania proponowanych cen oferowanych w zamówieniach publicznych za usługi odbioru, transportu i unieszkodliwiania odpadów medycznych, przez wykonawców spełniających wymogi z ustawy o odpadach (posiadających najbliżej położoną instalację) co zaburza konkurencyjność podmiotów prowadzących działalność w tym zakresie.

Mając powyższe na uwadze, zwracam się o rozważenie podjęcia działań zmierzających do zmiany wyżej wskazanych przepisów w taki sposób, aby z jednej strony słuszną pod względem ochrony środowiska zasada bliskości była w miarę zachowana, ale z drugiej strony, aby pozwalała na możliwość wyboru oferenta posiadającego instalację porównywalnie bliską choć nie najbliższą, którego oferta świadczenia usług byłaby korzystna cenowo. W tym celu w ocenie SPWSzS w Chełmie zasadnym byłoby umożliwienie Zamawiającemu skorzystania z trybu zamówienia z wolnej ręki, w przypadku gdy wszystkie poza jedną oferty muszą być odrzucone jako niespełniające zasady bliskości. Mogłoby to uchronić jednostki sektora finansów publicznych, w szczególności podmioty lecznicze przed ponoszeniem zbędnie zawyżanych kosztów

przez wykonawców zajmujących uprzywilejowaną pod względem zasady bliskości pozycję na rynku.

Proponowana zmiana przywróciłaby konkurencyjność podmiotów prowadzących działalność w zakresie unieszkodliwiania odpadów medycznych i spowodowałaby spadek cen usług unieszkodliwiania odpadów ponoszonych przez jednostki sektora finansów publicznych. Mając na celu ochronę środków publicznych, proponowane działania są potrzebne i niezbędne by wyeliminować sprzeczne z zasadami współżycia społecznego niekonkurencyjne postawy uprzywilejowanych wykonawców.

I poważanie,